

Women in Orthodoxy, Circa 2016- Opportunities, Evolutions & Revolutions / Yehoshua Grunstein

Forward # 1-the 20th century

שו"ת משפטי עוזיאל [ח"מ ד/ו]- זכות האשה בכית המורשים ומוסדות ההנהלה הצבורית והישובית: שאלה זו היתה לסלע המחלוקת בארץ ישראל ומפניה הזדעזעה ארץ ישראל כולה. וכרוזים ואזהרות, חוברות ומאמרים בעתונים נתפרסמו חדשים לבקרים לאסור את השתתפות הנשים בבחירות לגמרי; אלה סמכו דבריהם על דין תורה ואלה על שמירת גדר המוסר והצניעות, ואלה על שלום הבית המשפחתי, ודעת כולם היתה נשענת על אותה ההגדה "חדש אסור מן התורה". לצערי אין בידי כעת כל אותו החומר הספרותי שהצטבר בשאלה זאת כדי לדון עליו, אבל אפריון נמטיה לידידנו דרופתקא דאורייתא הרה"ג מהרמ"ה שאסף בספרו מלכי בקדש ח"ב כל תמצית החומר ההוא, וזה נותן לי האפשרות לשמוע כל דעות האוסרים ולדון עליהם, כפי קוצר השגתי.

Responsa "Mishpatei Uziel" [CM 4/6]- Women rights in elections, and public management and settlement: This question was a bone of contention in Israel and **rocked the entire land of Israel**. And leaflets and warnings, brochures and articles published in newspapers frequently prohibit the participation of women in elections altogether; These relied on the words of Torah law and those maintaining the moral fence and modesty, and those on peace in the family. and all opinions were based on the same saying; "New is forbidden by the Torah." Unfortunately I do not have all the material now accumulated on this question to discuss it, but the great Rabbi, author of the responsa "Malki Bakodesh" part 2 gathered the main essence of all the material, and it gives me the possibility to hear all views the prohibit it, and deal with it as best I can.

Forward # 2; the 21st century

1) <http://forward.com/news/199010/orthodox-rabbi-stuns-agudath-gala-with-heresy-atta/>

Orthodox Rabbi Stuns Agudath Gala With 'Heresy' Attack on Open Orthodoxy, May 28, 2014

The Torah must be guarded from...**23** who sometimes in the name of Judaism completely subvert and destroy the eternal values of our people," said Rabbi Yaakov Perlow, the Novominsker rebbe and the rabbinical head of Agudath Israel, at the May 27 dinner.... Perlow's speech...used particularly harsh language **to condemn Open Orthodoxy... ,that pushes for a greater role for women in Jewish ritual, among other things. Perlow criticized the Israeli Chief Rabbinate for not being harsh enough in their treatment of Open Orthodoxy.** Perlow said that the threat posed by the Conservative and Reform movements had largely passed....Yet he warned of the danger to the ultra-Orthodox posed by Open Orthodoxy. Perlow said that Open Orthodoxy is "**steeped in apikorsos,**" or **heresy.**"There's a grave danger out there...that positions of leadership amongst Orthodox Jews is being taken over by people who have completely deviated from [the preservation of holiness.]" Perlow said that Israeli Chief Rabbinate is "not sensitive this," and called on the Modern Orthodox to "stand up and reject these new deviationists, cloaking themselves in the mantle of Orthodoxy."

<http://www.vosizneias.com/219366/2015/11/02/new-york-american-lithuanian-rabbis-issue-kol-korei-saying-open-orthodoxy-is-incompatible-with-torah-judaism/>, November 2, 2015

Moetzes Gedolei Hatorah of America has issued a public proclamation condemning Open Orthodoxy and stating that the movement is not a form of Torah Judaism.....that Open Orthodoxy's rejection of the basic principles of yiddishkeit, including the authority of both the Torah and rabbonim, make it inconsistent with Orthodox Judaism.... "They wanted to go on public record to make it clear ...that anyone who is considering bringing a rabbi into their Orthodox congregation should know that someone who subscribes to Open Orthodoxy is not considered legitimate in the eyes of the mainstream Orthodox community," Rabbi Zwiebel told VIN News.

... "We therefore inform the public that in our considered opinion, 'Open Orthodoxy' is not a form of Torah Judaism (Orthodoxy), and that any rabbinic ordination (which they call 'semicha') granted by any of its affiliated entities to their graduates does not confer upon them any rabbinic authority." [See Appendix]

2) <http://forward.com/news/breaking-news/323725/women-rabbis-officially-banned-by-rabbinical-council-of-america/>

Women Rabbis Officially Banned by Rabbinical Council of America, November 2, 2015

The Rabbinical Council of America formally adopted a policy prohibiting the ordination or hiring of women rabbis. The policy announced on Friday came **after a direct vote of the RCA membership**, according to the organization. The resolution states that: "RCA members with positions in Orthodox institutions **may not ordain women into the Orthodox rabbinate**, regardless of the title used; or hire or ratify the hiring of a woman into a rabbinic position at an Orthodox institution; **or allow a title implying rabbinic ordination** to be used by a teacher of Limudei Kodesh in an Orthodox institution....This resolution does not concern or address non-rabbinic positions such as Yoatzot Halacha (advisors on Jewish law), community scholars, Yeshiva University's Graduate Program for Women in Advanced Talmudic Study, and non-rabbinic school teachers... So long as no rabbinic or ordained title such as "Maharat" is used in these positions, and so long as there is no implication of ordination or a rabbinic status, this resolution is inapplicable."

3) <http://www.jpost.com/Diaspora/Riskin-criticizes-US-rabbinical-groups-political-decision-on-banning-womens-ordination-432200>
/By JEREMY SHARON \ November 5, 2015

Rabbi Shlomo Riskin,..., himself an RCA member and oversees the Susi Bradfield Women's Institute for Halachic Leadership (WIHL) at Midreshet Lindenbaum in Jerusalem, which gives women a qualification that amounts to ordination, although it is not labeled as such. And Riskin appointed a graduate of WIHL ...when he hired Dr. Jennie Rosenfeld last year to work as a **halachic and spiritual guide** in Efrat.

Speaking to The Jerusalem Post earlier this week, Riskin said that the RCA's resolution was "unfortunate" and argued that it was not based on the substantive issues of women's ordination. "I believe the resolution they made wasn't halachic as much as it was political," the rabbi said, "As such it was quite unfortunate. There is no question whatsoever that throughout the generations women have often provided halachic and spiritual leadership....to the rulings of major halachic decisors of today ... that state that women can become the great religious leaders of the generation, the gedolei ha'dor, and that they can provide rulings for halachic direction," he said.

...Women at WIHL complete a halachic study comparable to ordination programs undertaken by men, and upon graduation are given the title of morot hora'ah and are certified to serve as spiritual leaders and arbiters of Jewish law.

"The guide must be Halacha and not politics," continued Riskin. "One can argue about the titles and what title to give, but halachic and religious leadership can certainly be given to women."The RCA certainly understand this, and their resolution makes no sense halachically since they accept yoatzot halacha. ...Yoetzet halacha are women qualified to give halachic guidance on issues pertaining to Jewish law in the field of family purity, and the position has become an **accepted part of modern Orthodoxy** in the last 15 years.

Speaking to the Post, Rabbi Mark Dratch, executive vice president of the RCA, said that **the qualification given by WIHL did not come under the restrictions outlined by the resolution.**

<http://www.jpost.com/Opinion/A-response-from-within-the-RCA-442763>

A response from within the RCA/ By RABBI SHMUEL GOLDIN \ January 24 2016

... Rabbi Riskin, for example, cited by Stein as an advocate for change in women's role in orthodoxy, **himself opposes the full ordination of women as rabbis.** In a recent letter to members of the RCA leadership, Rabbi Riskin wrote: **"We do not wish our women [graduates] to use the title of Rabbi or Rabbah,** especially because the Synagogue is largely devoted to Communal Prayer and Communal Torah Reading, two areas in which women may not serve in the capacity of ba'alot tefillah [leaders of the prayer service] and ba'alot keriyah [Torah readers]; neither may they be Assistant or Associate Rabbis, who may be called upon as the sole religious leader in the absence of the official Synagogue Rabbi."

4) <http://jewishbusinessnews.com/2015/07/02/rabbi-avi-weiss-quits-rca/> July 2nd 2015

Rabbi Avi Weiss has resigned from the Rabbinical Council of America....due to the RCA's refusal to admit Rabbis who were ordained by Rabbi Weiss into the organization....

In a statement published in The Jewish Week, Rabbi Weiss said, "In recent years ... I have struggled with many positions the RCA has taken. To name several: its centralization of rabbinic authority vis-a-vis conversion; its opposition to women's semicha; its failure to issue a public statement on behalf of Rabbi Shlomo Riskin in his recent brouhaha with the Israeli Chief Rabbinate....But the primary reason I am leaving is the Chovevei issue," Rabbi Weiss wrote. "With almost 100 rabbis in the field, in major synagogues, Hillels, and day schools all over the world ... one would imagine that the RCA would proactively visit Chovevei to help facilitate its entry into their rabbinical association. Tragically, that has not happened — and it's the RCA's great loss." "The vast majority of institutional semicha programs approved by the RCA are haredi and non-Zionist ... It seems that the RCA tent is wide enough for the haredi right, but there is no place for the only rabbinic school that proudly identifies itself as modern Orthodox — YCT."

The RCA did not comment. But the mainstream Orthodox world would certainly counter that Rabbi Weiss has diverged from them by agreeing to ordain women. This is why the RCA not recognize the rabbis whom he has ordained.

<http://forward.com/news/323887/agudath-rabbis-declare-war-on-open-orthodoxy/> November 3, 2015

Avi Weiss Defends 'Open Orthodoxy' as Agudah Rabbis Declare War.

Weiss, who is rabbi emeritus of the Hebrew Institute of Riverdale, told the Forward that he saw the Agudah's attack as an affirmation of his group. "The statement is indicative of the strength of what we're doing," Weiss said. "There's a real split that's taking place within the Orthodox community, and we represent a more open and inclusive Orthodoxy, **the real modern Orthodoxy.**"

Rabbi Asher Lopatin, president of YCT, sought to shrug off the attack."It's a little disappointing," Lopatin said, reached via telephone as he was leaving Agudath Israel's annual legislative breakfast, where, he said, attendees had been friendly to him. "If they had gotten to know who we are, they would have appreciated us as Orthodox Jews and leaders better."

A] Introduction-Three Sepcial Women

מסכת ברכות דף יז עמוד א
גדולה הבטחה שהבטיח הקדוש ברוך הוא לנשים יותר מן האנשים, שנאמר, "נשים שאנונות קמנה שמענה קולי בנות בטחות האזנה אמרתי". אמר ליה רב לרבי חייא: נשים במאי זכיין? באקרויי בנייהו לבי כנישתא, ובאתנויי גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן.

Tractate Berachot 17a- Greater is the promise made by G-d to the women than to the men; for it says, "*Rise up, you women that are at ease and hear my voice; you confident daughters, listen to my word*" Rav said to R. Chiyya: How do women merit [the world to come?] By making their children go to the synagogue [i.e.- Jewish school] to learn, and their husbands to the *Beit Hamidrash* to learn, and waiting for their husbands till they return from the *Beit Hamidrash*.

Rav J.B. Soloveitchik, ["A Tribute to the Rebbetzen of Talne," Tradition 17:2, Spring 1978, p. 76- 77]-We have two massorot, two traditions ... Father teaches the son the discipline of thought as well as the discipline of action. Father's tradition is an intellectual-moral one... What kind of a Torah does the mother pass on? ...Most of all I learned from [my mother] that Judaism expresses itself **not only in formal compliance with the law but also in a living experience. She taught me that there is a flavor, a scent and warmth to the mitzvot.** I learned from her the **most important thing in life** – to feel the presence of the Almighty and the gentle pressure of His hand resting upon my frail shoulders. Without her teachings, which quite often were transmitted to me in silence, I would have grown up a soulless being, dry and insensitive."

שופטים פרק ד/ד-ה: וְדִבְרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אָשֶׁת לְפִידוֹת הִיא שִׁפְטָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּצֶעַת הַהַיָּא: וְהָיָא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תְּמָר דְּבִרְהָ... וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְשָׁפֵט.

Book of Judges 4/4-5: Now Devorah was a woman prophetess, the wife of Lappidoth; **she judged Israel** at that time. And she sat under the palm tree of Deborah....**and the children of Israel came up to her for judgment.**

משלי פרק לא/י-לא: אשת חיל מי ימצא... היתה כאניות סוחר ממרחק תביא לחמה...זממה שדה ותקחהו מפרי כפיה נטע נטעה כרם...כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון: ...סדין עשתה ותמכר...פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: צופיה הליכות ביתה ... תנו לה מפרי ידיה ויהלולה בשערים מעשיה

Proverbs 31/10-31: A woman of valor who can find, for her price is beyond pearls... She is like the merchant ships, **she brings her food from afar...** **She contemplates a field and purchases it;** from the fruit of her hands she plants a vineyard.... **She spreads out her hand to the poor man,** and **she** stretches her hands out to the needy... She makes a cloak **and sells it,** ... **She opens her mouth with wisdom,** and instruction of kindness is on her tongue. **She supervises the ways of her household** Give her of the fruit of **her** hands, and her deeds will praise **her** in the gates.

B] Devorah-a "Judge?"

מסכת נדה דף מט עמוד ב - מתני'. כל הכשר לדון - כשר להעיד, ויש שכשר להעיד ואינו כשר לדון. **תוספות** [גיטין פח; ד"ה ולא לפני הדיוסות] - תימה... ואשה פסולה לדון, דתנן... (נדה מט): "כל הכשר לדון כשר להעיד" ואשה פסולה להעיד כדמוכח בהובל (ב"ק פח). ובפרק שבועת העדות (דף ל?) וי"ל; דכלל דפרק בא סימן באיש איירי, כלומר כל איש הכשר לדון כשר להעיד

תוספות [שם] 3: א"ן שמא קיבלו אותה עליהם, משום שכנה. **שולחן ערוך** [יורה דעה א/א]- הכל שוחטין לכתחלה, אפילו נשים. **שו"ת אגרות משה** [יו"ד ב/מד]- בענין אם יש למנות אשה להשגחה על כשרות. האלמנה אשת ת"ח אשר היה משגיח על כשרות ונשארה בלא כלום ואין לה במה לפרנס את בניה היתומים ובאשר היא אשה צנועה ויראה את ה' באמת והיא גם חכמה ונבונה ובעלת אחריות אשר יש לסמוך עליה שהיא תהיה תחת בעלה להשגיח ויהיה לה מזה הפרנסה עבודה ועבור בניה ורצון כתר"ה לידע דעתי בזה...**נמצא שמצד נאמנות אין שום חשש שאם אך היא מוחזקת לאשה כשרה וליודעת ומבינה איך ומה להשגיח יש לסמוך עליה. אבל יש לדון בזה מצד אחר, הנה הרמב"ם... "וכן כל משימות שבישראל" ואף שלא ידוע לי בעניי מקום לדבריו, דבספרי שציין הכ"מ והרדב"ז...לא הוזכר אלא מלך ולא מלכה, אבל דין כל משימות שלא יהיו נשים לא הוזכר שם, וצריך לומר דהוא סברת עצמו...אבל משמע לי שלא כו"ע סברי כן **דהחנין** כתב דין ולא אשה רק **במלך ולא מלכה**...אבל דרשא ולא מלכה שנאמר רק במלך, מנא להו שיהיה גם בכל משימות כן?, ...א"כ ודאי שאין למילך פסול אשה שנאמר רק במלך לומר שגם בכל משימות תפסל אשה. ...וא"כ צ"ע שיסת הרמב"ם ולכן לצורך גדול בשביל חיות האלמנה ובניה היתומים יש לסמוך על החולקים על הרמב"ם ולמנותה תחת בעלה להשגחה.**

תוספות [שם] 2: ומדבורה...אין ראה דאשה כשרה לדון, דשמא לא היתה דנה אלא היתה מלמדת להם הדינים **ספר החינוך מצוה קנב**- שלא להכנס שתוי יין במקדש וכן שלא יורה ש תו'...ומניעת ההוראה בכל מקום ובכל זמן בזכרים, וכן באשה חכמה הראויה להורות. **ברכי יוסף**[ח"מ ז"יב/]**פתחי תשובה** [שם, ה]: אף דאשה פסולה לדון, מכל מקום אשה חכמה יכולה להורות הוראה וכן מתבאר מהתוספות לחד שינוייא...וכן תראה בספר החינוך, דבסימן פ"ג הסכים דאשה פסולה לדון, ובסימן קנ"ח בענין שתוי כתב וזה לשונו "...וכן באשה חכמה הראויה להורות" וכו'.

תוספות [שם] 4: אי נמי נהי דבנידוןין הוי אשה בכלל, מ"מ בדיינים אין אשה בכלל ודבורה היתה דנה ע"פ הדיבור **דברים פרק איב-י"ג:** איכה אשא לכדי טרחכם ומשאכם וריבכם: הבו לכם אנשים חכמים ונבנים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם: **רש"י** [שם]- "אנשים"- וכי תעלה על דעתך נשים? מה תלמוד לומר "אנשים"-צדיקים [כסופים]: **רמב"ם** [הלכות מלכים פרק א/ה]-אין מעמידין אשה במלכות שנאמר עליך מלך ולא מלכה, וכן כל משימות שבישראל אין ממנים בהם אלא איש. **הרמ"א** [שם]- הגה: יש אומרים שאין להניח נשים לשחוט, שכבר נהגו שלא לשחוט, וכן המנהג שאין הנשים שוחטות (כ"י בשם האגור). **שו"ת הרמ"א** [סימן כד] -ומה שכתב מר מדברי הרמב"ם שכתב ש"סומכין לחצאין," הנה אני אומר שאין זמננו זה כזמנם, שלא הורו אלא ברשות רבם והיו נזהרין בכך ולמה שהותרו הותרו, והיה מורא רבן כמורא שמים עליהםלא אבל בזמננו זה שאין בודקין מס"ת ולמעלהלכ וכל מי שנקרא בשם מורינו הוא הותר בכל דבר ואין צריך לרשות אחרת, נראה דאין להכשירו לחצאין. ועוד דהרי כתב הרמב"ם בהדיא דאין סומכין לחצאין אלא כשראוי לכל, אבל כשאינו ראוי לכל אין סומכין לחצאין.

שו"ת אגרות משה [או"ח ה"ב/ג]- אם מותר להניח לאשה להגיד שיעור, בבית כנסת או בית מדרש שלא בשעת התפילה. כגון שביליל שבת נהוג שאיזה בעל הבית נותן שיעור בבית המדרש בפרשת השבוע ובאים לשמוע אנשים ונשים, אם מותרת אשה ליתן השיעור... ועצם הגדת השיעור על ידי אשה מותר, אם הוא באקראי בלבד. וצריך להזהיר שתשב בדווקא בעת אמירת השיעור, שיהיה באופן צנוע יותר. כמו כן יש לעשות זאת בבית פרטי דווקא, ולא בבית כנסת או בית מדרש.

http://www.torahweb.org/torah/2004/parsha/rsch_dvorim2.html
Rabbi Hershel Schachter, "Can Women Be Rabbis?- All people were created b'tzelem Elokim, and the Torah has instructed each of us to preserve his tzelem Elokim. One aspect of Elokus is the fact that Hashem is a "Keil Mistater", He always prefers to hide b'tzinah. Therefore we assume that part of our mitzvah of preserving our tzelem Elokim is for all of us to lead private lives.... Sometimes the halacha requires of us to act in a public fashion, as for example to have tfilah b'tzibur, krias haTorah b'tzibur, etc. On these occasions the halacha distinguishes between men and women. We only require and demand of the men that they compromise on their Tznius ...We do not require this of women. They may maintain their middas hahistatrus, just as Hashem (most of the time) is a Kel Mistater (Yeshaya 45:15). ...Our G-d never intended to cheat women of their rights and privileges! Quite the contrary! He wanted to give women the ability to fulfill vehalchta bidrachav in a more complete way - without ever having to compromise their tznius.... Although we must sometimes compromise on our midas hatznius and do certain mitzvos befarhesia (in public), this is not required of women. ...They alone, unlike men, are given the opportunity to maintain their midas hahistatrus at all times.

שו"ת אגרות משה [יו"ד ב/מד]- בענין אם יש למנות אשה להשגחה על כשרות. האלמנה אשת ת"ח אשר היה משגיח על כשרות ונשארה בלא כלום ואין לה במה לפרנס את בניה היתומים ובאשר היא אשה צנועה ויראה את ה' באמת והיא גם חכמה ונבונה ובעלת אחריות אשר יש לסמוך עליה שהיא תהיה תחת בעלה להשגיח ויהיה לה מזה הפרנסה עבודה ועבור בניה ורצון כתר"ה לידע דעתי בזה...**נמצא שמצד נאמנות אין שום חשש שאם אך היא מוחזקת לאשה כשרה וליודעת ומבינה איך ומה להשגיח יש לסמוך עליה. אבל יש לדון בזה מצד אחר, הנה הרמב"ם... "וכן כל משימות שבישראל" ואף שלא ידוע לי בעניי מקום לדבריו, דבספרי שציין הכ"מ והרדב"ז...לא הוזכר אלא מלך ולא מלכה, אבל דין כל משימות שלא יהיו נשים לא הוזכר שם, וצריך לומר דהוא סברת עצמו...אבל משמע לי שלא כו"ע סברי כן **דהחנין** כתב דין ולא אשה רק **במלך ולא מלכה**...אבל דרשא ולא מלכה שנאמר רק במלך, מנא להו שיהיה גם בכל משימות כן?, ...א"כ ודאי שאין למילך פסול אשה שנאמר רק במלך לומר שגם בכל משימות תפסל אשה. ...וא"כ צ"ע שיסת הרמב"ם ולכן לצורך גדול בשביל חיות האלמנה ובניה היתומים יש לסמוך על החולקים על הרמב"ם ולמנותה תחת בעלה להשגחה.**

שו"ת משפטי עוזיאל[ח"מ ד/ו]- היא כשרה להיות שופטת במובן של מורה הוראה ומחוקק.

הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג[תחוקה לישראל על פי התורה", כרך א, עמ' 109] - והרי קיימא לן שאשה ראויה להורות הוראה"

הרב אליהו בקשי-דרון [בניין אב ס"ה] - כמורי הוראה וללמד תורה ופסקיה, **תפקידים שהסמכות בהם נקבעת, לפי כישורי המועמדים והסמכות יונקת מכישוריהם.**

במדבר רבה י"ה - "ויאמר מנוח עתה יבא דבריך) שופטים י"ג/י"ב) - אמר לו מנוח: "עד כאן שמעתי מן האשה, והנשים אינן בנות הוראה ואין לסמוך על דבריהן, אבל "עתה יבא דבריך" - מפיו אני רוצה לשמוע שאיני מאמין בדבריה שמא החליפה בדברים, או פייחתה או הותירה. **מגן אברהם** [או"ח רס"ג/ב] - ב"ט תברך ואח"כ תדליק, כ"כ בסוף ס' הדרשה בא"ע בשם אמו. אבל אין חכמה לאשה וכו' דלא חלקו חכמים...

שערי תשובה [הרב אפרים זלמן מרגליות, או"ח, תס"א/ז] - עיין **בה"ט** בשם **תשו' בית יעקב** שתלמיד הגאון מוה' העשיל ז"ל אמר לו, כשאירע שאלה מענין נפיחה לפניו, היה מצוה לכני ביתו להורות הוראה וז' ולראות אם אין הנפיחה נראית משני עבריהם כו' ע"ש. הג"ה - ונראה שמ"ש ש"היה מצוה לכ"ב להורות" הוא שפת יתר שלא בדקדוק, כי ח"ו לתלות בוקי סריקי בהגאון ז"ל שמסר ההוראה בזה לכ"ב, אך הכוונה לומר שהיה סומך על ראות עיניהם והבחנתם בעסק הוראה זאת, כדת הנשים שהם רגילות במעשה אופה, והם ידעו ביותר להבחין ולהבדיל בין הנפיחה שמחמת האור ובין הנפיחה שמחמת החימוץ, וכאשר עושים המורים לפעמים כשנמצא בעופות איזה שאלה וריעותא... דרכם לשאול בנשים אשר יוסקים בזה ובקיאם בתרגולים וסומכין עליהם בענין אבל לא בהוראה, ... שאם יהיה שם איזה נפוח או בשעת שחיקה אם המצה ימצא בפנים מקומות שיש להסתפק בהם אם נאפית כראוי שיעשו שאלת חכם ולא ישענו על ביתם

תוספתא [מסכת כלים, ד"ז] - תנור ... הטיחו בטהרה ונטמא, מאימתי טהרתו?... ששאל את בנו של ר' חנניא בן תרדיון ואמר משיסיענו ממקומו, ובתו אומרת משיפשט את חלוקן. כשנאמרו דברים לפני ר' יהודה בן בבא אמר יפה אמרה בתו מבנו: **תוספתא** [שם א/ו] - קלוסטר; ר' טרפון מטמא, וחכמים מטהרין, וברוריא אומרת שומטה מן הפסח זה ותולה בתכרו בשבת, כשנאמרו דברים לפני ר' יהודה אמר יפה אמרה ברוריא:

הקדמת הרב יוסף יוזפ כהן, בן הדרושה והפרישה לטור, חלק יו"ד - ...ולעצור במילין מי יוכל מלהעלות על הספר ולספר רוב גודל תפארת יקר. מעלות האשה החשובה הגבירה, הצנועה והחסידה והישרה, הלא היא אמי מורתי הרבנית מרת בילה... הביטו נא וראו מה שהרגישה בטעות הנשים בהדלקת הנרות ביום טוב וטעותן בשתים.

1. האחד, מה שנוהגות להדליק נרות של יום טוב כמו של שבת דהיינו שמדליקין תחלה הנרות ואחר כך משימין ידהן לפני הנרות ומברכין הברכה על הנרות. ואח"כ מסלקין ידיהן, הכל כמו נרות שבת. ומנהג זה מביא רמ"א [בשולחן ארוך רס"ג/ה] וכן כתב במהרי"ל... כי פלוגתא דרבנותא היא אם קבלת השבת תלויה בהדלקת נרות לשבת אם לאו, ...התינוח בהדלקת נרות לשבת שאחרי הברכה אסור שוב בהדלקה, אב ביום טוב שמותר להדליק הנרות ביום טוב עצמו מוטב שנעשה ברכת הנרות כתיקונה להיות הברכה עובר לעשייתן ולהדליק הנרות של יום טוב כמו נרות של חנוכה לברך תחלה ואח"כ להדליק הנרות בזה אחר זה.

2. הטעות השני מה שנוהגות הנשים להדליק נרותיהן של יום טוב אחר שהתפללו הקהל ערבית... וזה אינו נכון: התינוח בליל יום טוב של גליות... ואסור להכין מיום טוב ראשון לשני ראוי לעשות כן אבל מה שנמשך מזה שנוהגות לדלוק גם בליל יום טוב ראשון זה אינו נכון ויותר טוב מדינא לדליק הנרות גם כן קודם תפלת ערבית ולקבל היום טוב בהדלקתן הכל כמו שעושים לכבוד שבת שיהא הכל מוכן מיד בבואו מבית הכנסת לביתו: השלחן ערוך והנר דלוק... גם כל מלאכה שמותר לעשות ביום טוב אם יכול לעשות אותו מלאכה מערב יום טוב אסור לעשותו לכתחלה ביום טוב... ואחר פטירת אבי מורי ורבי ז"ל שמעתי ממנה שצוותה לזוגתי הגבירה מרת ניסל... להדליק נרותיה ביום טוב ככל הנ"ל... וחיפשתי אח"כ בפוסקים ונלע"ד שהדין דין עמה וסודה ברוך וטעמה עידית ואמרתי להעלות על הספר בשמה ותשואות חן חן לה. וכהנה וכהנה נתנה תמיד דעתה ולבה לידע טעמי התורה....

דגול מרבכה [או"ח רס"ג, עמ' קע"ט]: "ולעניות דעתי הדין עם אמו... שכיו"ט תברך ואח"כ תדליק. . . וכן נראה לי להורות כאשת הגאון דרישה והיא אשה נשאה לכה בחכמה". **שערי תשובה** (רס"ג) - עכה"ט ובדגול מרבכה הסכים להלכה דלא כהמג"א ... וכן במח"ב הסכים לזה... וסיים בה כנ"ל להורות כאשת הגאון דרישה והיא אשה אשר נשאה לכה בחכמה...

"כתר שם טוב" (ר' שם טוב גאנין, רבה הראשי של אנגליה בראשית המאה ה-20, קיידאן, תרצ"ד, עמ' קע"ז בהערה) - ואיך כתב המגן אברהם "אין חכמה לאשה" וגו', כי זהו בנשים בעלמא, אבל לא בנשים חכמניות, ובנות צלפחד יוכיחו".

Afterword

שו"ת זקן אהרן [הרב אהרן וולקין, א/ו] - כבוד ועד הרבנים דק"ק לונדון הכירה... (א) להעמיד נקבות לשורר עם החזן בביה"כ, (ב) לנגן בעוגב בימי החול בשעת חופה, (ג) אקנפערמאציא לערות (חג הבגרות) בבהכ"נ ועי"ז תערובות אנשים ונשים, זוגות זוגות בחור ובתולה גם יחד באים לחוג את חג זבח המשפחה... כי אפי' אם היו הדברים הללו מצד עצמן דברים המותרים לגמרי, וגדולה מזו שאפי' היו דברים שיש בהן מצוה... אף אם מצד עצמם היו חביבים לפני המקום... בכ"ז עכשיו שדבר עושים כן שארי האומות וגם האעפארמער בבתי תפלתן... בודאי ששוב אסור לפנינו דבר זה מה"ת

שו"ת משפטי עוזיאל כרך ד - חושן משפט סימן ו - השתתפות האשה בבחירות למוסדות הצבור-תשובה זו כתבתי בשעתה לשם ברור הלכה לעצמי, ולא רציתי לפרסמה ולהורות בשאלה זאת הלכה למעשה, אולם עתה אחרי ששאלה זאת נפתרה מאליה מצאתי לטוב לפרסמה משום יגדיל תורה.

STATEMENT OF THE MOETZES GEDOLEI HATORAH OF AMERICA

קול קורא

תנועת 'אופען ארטאדאקסי' (OPEN ORTHODOXY), ומנהיגיה ומוסדותיה (ובכללם 'ישיבת חובבי תורה', 'ישיבת מהר"ת', 'אינטרנשיונל רביניק פעלושיפ' ועוד), הראו פעמים בלי מספר שכופרים בעיקרי הדת והאמונה ובפרט בסמכותם של התורה וחכמיה. ובכן, אין הם שונים מכל יתר התנועות הזרות במשך הדורות שסרו מדרך התורה וכפרו בעיקריה ובמסורתה.

לכן חובתנו להכריז דעתינו קבל עם שמכיון שהוציאה את עצמה מן הכלל, תנועה זו אינה חלק מיהדות התורה (הנקראת "ארטאדאקסי"), ותואר "רב" (הנקרא בפיהם "סמיכה") הניתן ע"י מוסדותיה אין לו שום תוקף.

ואנו תפילה כי ירחם ה' על שארית פליטתנו ויגדור פרצות עמנו, ונזכה לראות בהרמת קרן התורה וכבוד שמים.

חשון תשע"ו

מועצת גדולי התורה באמריקה

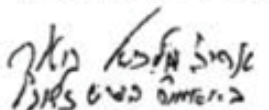
PROCLAMATION

"OPEN ORTHODOXY," and its leaders and affiliated entities (including, but not limited to, Yeshivat Chovevei Torah, Yeshivat Maharat, and International Rabbinic Fellowship), have shown countless times that they reject the basic tenets of our faith, particularly the authority of the Torah and its Sages. Accordingly, they are no different than other dissident movements throughout our history that have rejected these basic tenets. We therefore inform the public that in our considered opinion, "Open Orthodoxy" is not a form of Torah Judaism (Orthodoxy), and that any rabbinic ordination (which they call "semicha") granted by any of its affiliated entities to their graduates does not confer upon them any rabbinic authority.

May the Almighty have mercy on the remnants of His people and repair all breaches in the walls of the Torah, and may we be worthy to witness the raising of the glory of Hashem and His sacred Torah.

Cheshvan 5776

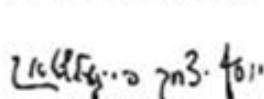
MOETZES GEDOLEI HATORAH OF AMERICA

Rabbi Aryeh Malkiel Kotler
Beth Medrash Govoha, Lakewood

Rabbi Aaron M. Schechter
Yeshiva Rabbi Chaim Berfat

Rabbi Aharon Feldman
Yeshivat Ner Yisroel, Baltimore

Rabbi Avrohom Chaim Levin
Yeshiva Telsho-Chicago

Rabbi Yitzchok Feigelstock
Mesivta of Long Beach

Rabbi Yosef Frankel
Vyelepolar Rebbe

Rabbi Yosef Harari-Rafui
Yeshiva Ateret Torah

Rabbi Dovid Feinstein
Mesivta Tiferes Yerusshalayim

Rabbi Simcha Bunim Ehrenfeld
Mattersdorfer Rav

Rabbi Shmuel Kamenetsky
Yeshiva Gedolah of Philadelphia

Rabbi Yaakov Perlow
Novominsker Rebbe